

Κυριακή του Ασώτου (Αγ. Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 9 Φεβρουαρίου, 2012

Απόσπασμα από την Α' Ομιλία - Περί μετανοίας

Ήταν δύο αδέρφια· τα οποία, αφού μοιράστηκαν αναμεταξύ τους την πατρική περιουσία, ο ένας έμεινε στο σπίτι, ενώ ο άλλος έφυγε σε μακρινή χώρα. Εκεί, αφού κατέφαγε όλα όσα του δόθηκαν, δυστύχησε και υπέφερε μη υπομένοντας τη ντροπή από τη φτώχεια. (Λουκά 15: 11 κ.ε.) Αυτή την παραβολή θέλησα να σάς την πω, για να μάθετε, ότι υπάρχει άφεση αμαρτημάτων και μετά το Βάπτισμα, εάν είμαστε προσεκτικοί. Και το λέγω αυτό όχι για να σάς κάνω αδιάφορους, αλλά για να σάς απομακρύνω από την απόγνωση. Γιατί η απόγνωση μας προξενεί χειρότερα κακά και από τη ραθυμία.

Αυτός λοιπόν ο υιός αποτελεί την εικόνα εκείνων που αμάρτησαν μετά το Βάπτισμα. Και ότι φανερώνει εκείνους που αμάρτησαν μετά το Βάπτισμα, αποδεικνύεται από το ότι ονομάζεται υιός. Γιατί κανένας δεν μπορεί να ονομασθεί υιός χωρίς το Βάπτισμα. Επίσης διέμενε στην πατρική οικία και μοιράστηκε όλα τα πατρικά αγαθά, ενώ πριν από το Βάπτισμα δεν μπορεί κανείς να λάβει την πατρική περιουσία, ούτε να δεχθεί κληρονομία. Ωστε μ όλα αυτά μας υπαινίσσεται το σύνολο των πιστών.

Επίσης ήταν αδελφός εκείνου που είχε προκόψει. Αδελφός όμως δεν θα μπορούσε να γίνει χωρίς την πνευματική αναγέννηση. Αυτός λοιπόν, αφού έπεσε στη χειρότερη μορφή κακίας, τι λέγει: «Θα επιστρέψω στον πατέρα μου» (Λουκά 15:18). Γι αυτό ο πατέρας του τον άφησε και δεν τον εμπόδισε να φύγει στην ξένη χώρα, για να μάθει καλά με την πείρα, πόση ευεργεσία απολάμβανε όταν βρισκόταν στο σπίτι. Γιατί πολλές φορές ο Θεός, όταν δεν πείθει με το λόγο του, αφήνει να διδαχθούμε από την πείρα των πραγμάτων, πράγμα βέβαια που έλεγε και στους Ιουδαίους.

Επειδή δηλαδή δεν τους έπεισε ούτε τους προσέλκυσε, απευθύνοντάς τους αμέτρητους λόγους με τους προφήτες, τους άφησε να διδαχθούν με την τιμωρία, λέγοντάς τους: «Θα σε διδάξει η αποστασία σου και θα σε ελέγξει η κακία σου» (Ιερ. 2, 19). Γιατί έπρεπε να Του είχαν εμπιστοσύνη από πριν. Επειδή όμως ήταν τόσο πολύ αναίσθητοι, ώστε να μη πιστεύουν στις παραινέσεις και τις συμβουλές Του, θέλωντας να προλάβει την υποδούλωσή τους στην κακία, επιτρέπει να διδαχθούν από τα ίδια τα πράγματα, ώστε έτσι να τους κερδίσει και πάλι.

Αφού λοιπόν ο άσωτος έφυγε στην ξένη χώρα και από τα ίδια τα πράγματα έμαθε πόσο μεγάλο κακό είναι να χάσει κανείς το πατρικό του σπίτι, επέστρεψε, και ο πατέρας του τότε δεν του κράτησε κακία, αλλά τον δέχτηκε με ανοιχτή αγκαλιά. Γιατί άραγε; Επειδή ήταν πατέρας και όχι δικαστής. Και στήθηκαν τότε χοροί και συμπόσια και πανηγύρια και όλο το σπίτι ήταν φαιδρό και χαρούμενο. Τι μου λες τώρα άνθρωπέ μου; Αυτές είναι οι αμοιβές της κακίας; Όχι της κακίας, άνθρωπε, αλλά της επιστροφής. Όχι της πονηρίας, αλλά της μεταβολής προς το καλύτερο.

Και ακούστε και το σπουδαιότερο: Αγανάκτησε γι αυτά ο μεγαλύτερος υιός. Ο πατέρας όμως τον έπεισε κι αυτόν μιλώντας του με πραότητα και λέγοντας, «συ πάντοτε ζούσες μαζί μου, ενώ αυτός ήταν χαμένος και βρέθηκε, ήταν νεκρός και ξαναβρήκε τη ζωή του» (Λουκά 15:31-32). Όταν πρέπει να διασώσει τον χαμένο, λέγει: «Δεν είναι ώρα τώρα για δικαστήρια, ούτε για λεπτομερή εξέταση, αλλά είναι ώρα μόνο φιλανθρωπίας και συγγνώμης.» Κανένας ιατρός, που έχει αμελήσει ο ίδιος να δώσει φάρμακο στον ασθενή, δεν ζητεί ευθύνες απ αυτόν για την αταξία του και ούτε τον τιμωρεί. Και αν ακόμα χρειαζόταν να τιμωρηθεί ο άσωτος, τιμωρήθηκε αρκετά ζώντας στην ξένη χώρα.

Τόσο λοιπόν χρόνο στερήθηκε τη συντροφιά μας και έζησε παλεύοντας με την πείνα, την ατίμωση και τα χειρότερα κακά. Γι αυτό λέγει ο πατέρας: «ήταν χαμένος και βρέθηκε, ήταν νεκρός και ξαναβρήκε τη ζωή του». Μη βλέπεις, λέγει, τα παρόντα, αλλά σκέψου το μέγεθος της προηγούμενης συμφοράς. Αδελφό βλέπεις, όχι ξένο. Στον πατέρα του επέστρεψε, που ξεχνάει τα περασμένα η καλύτερα που θυμάται εκείνα μόνο τα οποία μπορούν να τον οδηγήσουν σε συμπάθεια και έλεος, σε στοργή και ευσπλαγχνία τέτοια που ταιριάζει στους γονείς. Γι αυτό δεν είπε, εκείνα που έπραξε ο άσωτος, αλλά εκείνα που έπαθε. Δεν λυπήθηκε ότι κατέφαγε την περιουσία του, αλλ' ότι περιέπεσε σ' αμέτρητα κακά.

Έτσι έψαχνε με τόση προθυμία και με ακόμα μεγαλύτερη να βρει το χαμένο πρόβατο. Και εδώ βέβαια γύρισε πίσω ο ίδιος ο υιός, ενώ στην παραβολή του καλού Ποιμένου έφυγε ο ίδιος ο ποιμένας. Και αφού βρήκε το χαμένο πρόβατο το έφερε πίσω, και χαιρόταν πολύ περισσότερο γι αυτό, παρά για όλα τα άλλα τα σωσμένα. Και πρόσεχε πως έφερε πίσω το χαμένο πρόβατο: Δεν το μαστίγωσε, αλλά μεταφέροντάς το και βαστάζοντάς το στους ώμους του, το παρέδωσε πάλι στο κοπάδι.

Γνωρίζοντας λοιπόν αυτά, ότι όχι μόνο δεν μας αποστρέφεται όταν επιστρέφομε κοντά Του, αλλά μας δέχεται το ίδιο αγαπητικά με τους άλλους που έχουν προκόψει στην αρετή. Και ότι όχι μόνο δεν μας τιμωρεί, αλλά και έρχεται ν αναζητήσει τους πλανημένους. Και όταν τους βρει, χαιρείται περισσότερο απ όσο χαιρείται για εκείνους που έχουν σωθεί. Ούτε πρέπει ν απελπιζόμαστε όταν είμαστε στην κατηγορία των κακών, αλλά ούτε όταν είμαστε καλοί να έχουμε θάρρος.

Ασκώντας την αρετή να φοβόμαστε μήπως πέσομε, στηριζόμενοι στο θάρρος μας. Και όταν αμαρτάνουμε να μετανοούμε. Και εκείνο που είπα αρχίζοντας την ομιλία, αυτό λέγω και τώρα: Είναι προδοσία της σωτηρίας μας αυτά τα δύο, δηλαδή και το να έχουμε θάρρος όταν είμαστε ενάρετοι, και το να απελπιζόμαστε όταν είμαστε πεσμένοι στην κακία.

Γι αυτό ο Παύλος, για ν' ασφαλίσει εκείνους που ασκούν την αρετή, έλεγε: «Εκείνος που νομίζει ότι στέκεται, ας προσέχει μήπως πέσει» (Α' Κορ. 10, 12). Και πάλι: «Φοβάμαι μήπως, ενώ κήρυξα σε άλλους, εγώ ο ίδιος βρεθώ ανάξιος» (Β' Κορ. 11, 3). Ανορθώνοντας πάλι τους πεσμένους και διεγείροντάς τους σε μεγαλύτερη προθυμία διακήρυττε έντονα στους Κορινθίους γράφοντας τα εξής: «Μήπως πενήθισω πολλούς που αμάρτησαν προηγουμένως και δεν μετανόησαν» (Β' Κορ. 12, 21). Για να δείξει ότι είναι άξιοι θρήνων όχι τόσο εκείνοι που αμαρτάνουν, όσο εκείνοι που δεν μετανοούν για τα αμαρτήματά τους. Και ο προφήτης πάλι λέγει: «Μήπως εκείνος που πέφτει δεν σηκώνεται, η εκείνος που παίρνει στραβό δρόμο δεν επιστρέφει;» (Ιερ. 8, 4). Γι αυτό και ο Δαβίδ παρακαλεί αυτούς ακριβώς, λέγοντας: «Σήμερα, εάν ακούσετε τη φωνή Αυτού, μη σκληρύνετε τις καρδιές σας όπως τότε που Τον παραπύκρναν οι πατέρες σας» (Ψαλμ. 94, 8).

Όσο λοιπόν θα υπάρχει το σήμερα, ας μη απελπιζόμαστε, αλλ έχοντας ελπίδα προς τον Κύριο και έχοντας κατά νουν το πέλαγος της φιλανθρωπίας Του, αφού αποτινάξουμε κάθε τι το πονηρό από τη σκέψη μας, ας ασκούμε με πολλή προθυμία και ελπίδα την αρετή, και ας επιδείξουμε μετάνοια με όλη τη δύναμή μας.

Έτσι αφού απαλλαχθούμε απ' όλα τα αμαρτήματά μας εδώ στη γη, να μπορέσουμε με θάρρος να σταθούμε μπροστά στο βήμα του Χριστού, και να επιτύχουμε τη βασιλεία των ουρανών, την οποία εύχομαι να επιτύχουμε όλοι μας με τη χάρη και φιλανθρωπία του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, μαζί με τον Οποίο στον Πατέρα και συγχρόνως στο Άγιο Πνεύμα ανήκει η δόξα, η δύναμη και η τιμή, τώρα και πάντοτε και στους αιώνες των αιώνων.

Αμήν

(Πηγή: "Ι. Μ. Καισαριανής, Βύρωνα και Υμηττού")

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>
